

کاربرد پردازش سیگنال

مهندسی و علوم

(مخابرات- رادار- سیگنال)

(صوت- تصویر- دوربین- سنجی- تحلیل)

تألیف: دکتر ک. محمدپور

استاد دانشکده مهندسی برق

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

سیرشناسه	: م Hammond پور، کمال، ۱۳۳۲
عنوان و نام پدیدآور	: کاربرد پردازش سیگنال در مهندسی و علوم: (مخابرات - رادار - سونار) (صوت - تصویر - دورسنجی- تخمین)/ تالیف ک. Hammond پور.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، انتشارات، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۳۴۵ ص: مصور (بخشی رنگی)، جدول، نمودار (بخشی رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۶۷-۱۶-۷
وضعیت: فهرست نویسی	: ۲۲۰۰۰
یادداشت	: فیبا
یادداشت	: واژه نامه.
موضوع	: کتابنامه: ص. ۳۰۵ - ۳۰۹
شناسه افزوده	: پردازش سیگنالها
ردی بندی کنگره	: دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، انتشارات
ردی بندی دیوبی	: TK01۰۲/۹۳۰۲ ک۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۲۱/۳۸۲۲
	: ۴۰۴ - ۷۷

<http://publication.kntu.ac.ir>

ناشر: دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
 نام کتاب: کاربرد پردازش سیگنال در مهندسی و علوم: (مخابرات - رادار - سونار) (صوت - تصویر - دورسنجی- تخمین)
 مؤلف: دکتر کمال Hammond پور عضو هیئت علمی دانشگاه، هندسه برق، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
 نوبت چاپ: اول
 تاریخ چاپ: آذر ۱۳۹۴
 تیراژ: ۵۰۰ جلد
 قیمت: ۲۲۰۰۰ تومان
 کد کتاب: ۴۰۱

ISBN: 978- 600-7867-16-7

شابک: ۹۷۸- ۶۰۰-۷۸۶۷-۱۶-۷

چاپ: پدیدرنگ

صحافی: گرانمایی

آدرس و تلفن مرکز پخش و فروش: خیابان ولیعصر(عج)، بالاتر از میدان ونک، تقاطع میرداماد، روبروی ساختمان اسکان (۰۲۱-۸۸۷۷۲۲۷۷)

فهرست

۷	..... مقدمه مولف
۹	..... اختصارات
۱۱	..... فصل ۱: مقدمه : کاربردهای پر از سیگنال در مهندسی و علوم
۱۲	..... الف: مخابرات
۱۵	..... ب: پردازش صوت
۱۶	..... ج: پردازش تصویر
۱۷	..... د: پردازش رادار و سونار
۱۹	..... ه: سنجش از دور
۲۱	..... فصل ۲: پردازش سیگنال و مخابرات
۲۱	..... ۰- مقدمه.
۲۱	..... ۱- نمونه برداری
۲۸	..... ۲- نمونه برداری سیگنال های میانگذر
۳۱	..... ۲- مبدل های D/A و A/D
۳۳	..... ۲-۱- چندی و کد کردن سیگنال های گستته
۳۹	..... ۳- بازیابی سیگنال و تبدیل D/A
۴۱	..... ۳-۱- نمونه بردار - نگهدارنده

۴۴	۴-۲ تغییر نرخ نمونه برداری با پردازش زمان-گسسته
۴۵	۱-۴-۲ کاهش نرخ نمونه برداری (<i>Decimation</i>)
۴۹	۲-۴-۲ افزایش نرخ نمونه برداری (<i>Interpolation</i>)
۵۲	۳-۴-۲ پردازش سیگنال چندترخه
۵۹	۵-۲ پردازش سیگنال‌های زمان-گسسته تصادفی
۶۴	۶-۲ فیلتر کردن
۶۵	۱-۶-۲ فیلترهای آنالوگ
۷۷	۲-۶-۲ میله‌های دیجیتال IIR
۸۸	۲-۶-۲ راحی فیلترهای دیجیتال به کمک کامپیوتر
۹۳	۴-۶-۲ فیلترهای دیجیتال FIR
۱۱۳	مسائل

۱۲۵	فصل ۳: پردازش سیگنال در اد.
۱۲۵	۳-۰ مقدمه
۱۲۶	۱-۳ مبادی رادار
۱۳۱	۲-۳ معادله رادار
۱۳۵	۳-۳ رادار موج-پیوسته
۱۳۹	۴-۳ پردازش سیگنال راداری
۱۳۹	۴-۴-۱ تجمعی سیگنال راداری
۱۴۰	۲-۴-۳ فشرده سازی پالس
۱۴۲	۳-۴-۳ فشرده سازی کدشده-فازی
۱۴۲	۵-۳ پردازش فاصله-دابلر
۱۴۴	۱-۵-۲ پردازش اجسام متحرك (MTI)
۱۴۵	۲-۵-۳ پردازش تطبیقی مکان-زمان STAP

۱۵۳	فصل ۴: پردازش سیگنال در سونار
۱۵۳	۴-۰ مقدمه
۱۵۳	۱-۴ تاریخچه

۱۵۴	۲-۴ مباحث پایه
۱۶۱	۳-۴ سونار و پردازش سیگنال
۱۶۸	۴-۴ معادله سونار

۱۷۳	فصل ۵ : پردازش صوت
۱۷۳	۵-۰ مقدمه
۱۷۳	۱-۵ مبانی تولید صدا
۱۷۵	۲-۵ مبانی نوائی
۱۷۹	۳-۵ نرخ ساده سوتی و کیفیت صدا
۱۸۰	۴-۳-۵ فشرده
۱۸۱	۴-۵ ترکیب و تشخیص محتوا
۱۸۲	۵-۵ پردازش غیر خطی موده
۱۸۵	۶-۵ پردازش سیگنال زمان-قوتا
۱۸۵	۶-۵-۱ تحلیل حوزه زمان
۱۸۷	۶-۵-۲ تحلیل حوزه فرکانس

۱۹۳	فصل ۶ : پردازش تصویر
۱۹۳	۶-۰ مقدمه
۱۹۳	۱-۶ ساختار تصویر و پردازش حوزه زمان
۱۹۴	۱-۱-۶ سیگنال ویدئو- تلویزیون
۱۹۵	۱-۲ پردازش خطی سیگنال تصویر
۱۹۸	۲-۶ روش‌های پردازش تصویر دیجیتال
۲۰۶	۳-۶ پردازش سیستمی تصویر
۲۰۸	۴-۶ تبدیل فوریه دو- بعدی
۲۱۳	۵-۶ نمونه‌برداری از دنباله دو- بعدی
۲۱۶	۶-۶ تبدیل فوریه گسسته دو- بعدی (2D-DFT)
۲۱۹	۷-۶ بهسازی تصویر
۲۱۹	۷-۶-۱ بهسازی تصویر با تبدیل

۶-۷-۲ بهسازی تصویر با متعادلسازی هیستوگرام ۲۲۰

۲۲۲	فصل ۷: سنجش از دور.....
۲۲۳	۷-۰ مقدمه .....
۲۲۳	۷-۱ مباحث پایه .....
۲۲۵	۷-۱-۱ شار امواج الکترومغناطیسی .....
۲۲۸	۷-۱-۲ اثرات هدف بر امواج الکترومغناطیسی .....
۲۲۸	۷-۳-۱ دورسنج غیرفعال .....
۲۲۹	۷-۴-۱ حسگرها .....
۲۳۲	۷-۴-۲ تکنیک‌های دو-محی .....
۲۳۶	۷-۴-۳ رادار دهانه ترکی-SAR .....
۲۴۱	۷-۴-۴ بررسی یک SAR بوئی .....
۲۴۲	۷-۴-۵ روش‌ها و تکنیک‌های اخذ علاوه در SAI .....

۲۴۷	فصل ۸: نظریه تخمین .....
۲۴۷	۸-۰ مقدمه .....
۲۴۷	۸-۱ مبانی تخمین .....
۲۴۸	۸-۲ تخمین پارامتری .....
۲۵۰	۸-۲-۱ تخمین حداقل درستنمائی .....
۲۵۲	۸-۲-۲ تخمین هزینه بیز .....
۲۵۳	۸-۲-۲-۱ تخمین حداقل میانگین مرربع خط .....
۲۵۶	۸-۲-۲-۲ تخمین با حداقل خطای مطلق .....
۲۵۷	۸-۲-۲-۳ تخمین باتابع هزینه یکنواخت-MAP .....
۲۵۹	۸-۳ خواص تخمین زننده ها .....
۲۵۹	۸-۳-۱ تخمین بایاس / بی بایاس .....
۲۶۰	۸-۳-۲ تخمین سازگار .....
۲۶۲	۸-۳-۳ کرانه Cramer-Rao .....

۴-۸ تخمین خطی حداقل - واریانس و حداقل مربعات ۲۶۴
۱-۴-۸ روش حداقل - واریانس خطی ۲۶۴
۲-۴-۸ تخمین حداقل - واریانس خطی بردار تصادفی ۲۶۷
۳-۴-۸ تخمین MSE با نویز گوسی ۲۷۲
۵-۸ تخمین حداقل مربعات ۲۷۳
۶-۸ تخمین حداقل مربعات بازگشته ۲۷۶
مسائل ۲۷۹

فصل ۹: فیلت کالمن ۲۸۳
۰-۹ مقدمه ۲۸۳
۱-۹ فیلترهای خفی ۲۸۳
۱-۱-۹ الگوریتم حداقل جدرا میانگین (LMS) ۲۸۴
۲-۱-۹ الگوریتم مجدد حداقل رگشتی (RLS) ۲۸۸
۲-۹ کاربردهای کالمن ۲۹۱
۱-۲-۹ مثالهای ساده ۲۹۱
۲-۲-۹ کاربرد کالمن در ناوبری نقلیه ۲۹۴
۳-۲-۹ تخمین ارتفاع اجسام هنگام سقوط ۳۰۰
۴-۲-۹ هدایت و راهبری روبات ۳۰۴
۵-۲-۹ مدل حالت کاربرد کالمن ۳۰۷
مسائل ۳۰۹

منابع و مراجع ۳۱۱
واژه نامه انگلیسی به فارسی ۳۱۷
واژه نامه فارسی به انگلیسی ۳۲۷

مقدمه مؤلف

خداوند منان، سپاسگزارم که توفيق داد کتابی را در زمينه‌های مختلف کاربرد پردازش سیگنال تهیه نموده و برای دانشجویان و دانش پژوهان و نیز کارشناسان صنعت فراهم آورم. این کتاب که از منابع مختلف و نتایج یک دوره طولانی فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی گردآوری و تالیف گردیده است، لاؤه برین که منطبق با مواد درسی درس پردازش سیگنال پیشرفته در دوره‌های تحصیلات تكميلي می‌باشد، و عه‌ای مناسب برای کارشناسان در صنایع است که به نوعی با مطالب کتاب آشنا بوده یا مورد تیازش زده باشند.

پردازش سیگنال کاربردهای مسوع، عدم و مهندسی دارند که در این کتاب تلاش بر این بوده است که زمينه‌های مورد استفاده آن در مخابرات، رادار، سونار، صوت، تصویر و مسائل عمومی تخمین ارائه شود. بدینهی است که برای مطالعات عمیق بر اینستره تر باید به منابع متعددی که در انتهای کتاب به صورت فصل بندی معرفی گردیده اند مراجعه شود.

این کتاب می‌تواند به صورت کتاب کمک درسی ندارد منابع اصلی دروس تخصصی، مانند اصول سیستمهای رادار، پردازش صوت، پردازش تصویر، دورستنجی، تئوری تخمین قرار گیرد. امید است خوانندگان کتاب بتوانند به نحو شایسته از آن بهره ببرند، نموده و از نظرات ارزشمند خود برای چاپ‌های بعدی مؤلف را بی نصیب نفرمایند.

بهمن ماه ۱۳۹۳

کمال محامدپور

استاد گروه مخابرات، دانشکده مهندسی برق،

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی